

Educatieve boerderij en slachtbank

Yahoo News publiceerde het volgende nieuwsbericht van Reuters, dat vervolgens in discussie is genomen door Livejournal (14/9/2009).¹ Een basisschool in Kent heeft een educatieve boerderij opgezet. Doel van het project is leerlingen kennis te laten maken met alle aspecten van het fokken van kleine landbouwhuisdieren en gezelschapsdieren. Het lam Marcus (inmiddels gecastreerd) is zes maanden oud. Een bedrijfsmatige fokker kiest in zo'n geval voor slachten. Die keuze was in feite al ingezet met de castratie. Maar het vonnis wordt aan de leerlingenraad overgelaten. Zij sturen het dier inderdaad naar het abattoir en willen van de opbrengst een big kopen. En zo gebeurde. Vraag: heeft de educatieve projectleiding onprofessioneel gehandeld?

Ik ben niet thuis in deze branche. Maar als leek zou ik zeggen dat de educatieve projectleiding het volgende had moeten overwegen:

(a) Indien we een grootschalig fokbedrijf in al zijn aspecten willen demonstreren, moeten we jonge rammes (als ze niet voor de fok bestemd zijn) castreren en te zijner tijd voor de slacht verkopen.

(b) Maar als educatieve professionals moeten we ook met de gevoelens van de leerlingen rekening houden. We mogen hen niet onnodig aan pijnlijke leerervaringen blootstellen, die schadelijk kunnen zijn voor hun emotionele ontwikkeling. En we moeten hen dierenliefde en respect voor elk levend schepsel bijbrengen. Het minste wat we kunnen doen, is dat we de verantwoordelijkheid voor het doodvonnis niet op de leerlingenraad afschuiven, maar dat *wij* de aanbeveling doen het dier naar het abattoir te sturen en dat we de leerlingenraad slechts voor de keus stellen deze aanbeveling (al dan niet) te bekrachtigen. Op die manier voorkomen we dat leerlingen achteraf grote wroeging krijgen.

(c) De keuze voor castratie en slacht is weliswaar geëigend voor een grootschalig fokbedrijf. Maar voor onze mini-boerderij staat ook een andere optie open: we kunnen het dier ongecastreerd als gezelschapsdier en voor de wolproductie verkopen. Geworteld in de lokale samenleving hebben wij goede kansen het dier ergens onder te brengen. Als wij daar dezelfde prijs kunnen bedingen als bij het abattoir, dan moeten wij daaraan (gezien de eventuele gevoeligheden bij leerlingen) de voorkeur geven. Het is voldoende dat we onze leerlingen duidelijk maken dat deze bedrijfseconomische optie uitsluitend *voor deze mini-boerderij* openstaat en niet voor een grootschalig fokbedrijf.

(d) Er kunnen echter genetische redenen zijn om dit rammetje aan de voortplantingscyclus te onttrekken. Maar zolang dat niet het geval is, verdient optie (c) de voorkeur.

Wes Holleman

weblog onderwijs 16-9-2009

<http://www.onderwijsethiek.nl>

---

¹ http://community.livejournal.com/booju_newju/1122734.html